

ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

(Αρ. Υπόθεσης: 846/2013)

13 Ιουλίου, 2016

[Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, Δ/ΣΤΗΣ]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 28, 30 ΚΑΙ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

SALAMIS SHIPPING SERVICES LTD,

Αιτητές,

- ΚΑΙ -

1. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
2. ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τους αιτητές.

*Δ. Καλλή (κα), δικηγόρος της Δημοκρατίας εκ μέρους του Γενικού
Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.*

Α Π Ο Φ Α Σ Η

ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, Δ.: Οι αιτητές με την παρούσα προσφυγή επιζητούν την ακύρωση της απόφασης των καθ' όν η αίτηση, Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού (στο εξής ΕΠΑ, Επιτροπή), με αρ. 01/2013, ημερ. 9.1.2013, που τους κοινοποιήθηκε με επιστολή ημερ. 13.2.2013, στη βάση καταγγελίας της εταιρείας P&M Air-Sea-Land Services Ltd (στο εξής P&M/καταγγέλλουσα/παραπονούμενη), που υποβλήθηκε στην ΕΠΑ και με την οποία η ΕΠΑ επέβαλε στους αιτητές διοικητικό πρόστιμο €217.721,00 για άρνηση παροχής υπηρεσιών στην καταγγέλλουσα εταιρεία και/ή για παράβαση του άρθρου 6(1)(β) και 6(2) του περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008, Ν. 13(Ι)/2008 (ο Νόμος) σχετικά με την αγορά μεταφοράς εμπορευμάτων και τη συνδεδεμένη αγορά διεθνών μεταφορών εμπορευμάτων.

Αντικείμενο της υπό εξέταση καταγγελίας που υποβλήθηκε στην ΕΠΑ στις 29.5.2007, από την καταγγέλλουσα εταιρεία εναντίον των αιτητών, είναι η κατ' ισχυρισμόν άρνηση των αιτητών να μεταφέρουν εμπορεύματα της (της εταιρείας P&M), καταχρώμενοι τη δεσπόζουσα θέση που κατέχουν σε συγκεκριμένα δρομολόγια, κατά παράβαση του άρθρου 6 του Νόμου.

Η καταγγέλλουσα ασχολείται με τη μεταφορά εμπορευμάτων και προσώπων με οποιονδήποτε τρόπο και έχει ως έδρα της τη Λεμεσό. Η εν

λόγω εταιρεία είναι κάτοχος άδειας για μεταφορά εμπορευμάτων διεθνώς: μεταφέρει εμπορεύματα από την Κύπρο στο εξωτερικό και αντιστρόφως.

Οι αιτητές, η «καταγγελλόμενη» SALAMIS ανήκουν στο συγκρότημα Salamis Tours (Holdings) Public Ltd και δραστηριοποιούνται στην αντιπροσώπευση πλοίων στα λιμάνια Λεμεσού και Λάρνακας, στις εκτελωνίσεις και μεταφορές στην Κύπρο, στις φορτοεκφορτώσεις πλοίων, στις διεθνείς οδικές μεταφορές και στις μεταφορές εμπορευμάτων. Είναι επίσης κάτοχοι σχετικής άδειας για μεταφορά εμπορευμάτων διεθνώς, από και προς την Κύπρο.

Το ιστορικό της υπόθεσης είναι μακρύ, μεταφέρω περιεκτική αναφορά στα γεγονότα που ενδιαφέρουν στην παρούσα υπόθεση.

Η Επιτροπή στις 2.3.2010 μετά την υποβολή προς αυτή του Σημειώματος της Υπηρεσίας, ύστερα από δέουσα προκαταρκτική έρευνα, αποφάσισε δυνάμει του άρθρου 17(2) του Νόμου την κατάρτιση Έκθεσης Αιτιάσεων σχετικά με πιθανολογούμενες παραβάσεις του Νόμου, οπότε και κάλεσε ενώπιον της την καταγγελλόμενη-αιτήτρια εταιρεία, δυνάμει του άρθρου 45 του Νόμου. Η Επιτροπή ζήτησε από την Υπηρεσία περαιτέρω διευκρινίσεις, οι οποίες και δόθηκαν με σχετικό Σημείωμα της

τελευταίας. Στις 5.8.2010 η Επιτροπή κάλεσε ενώπιον της όλα τα εμπλεκόμενα μέρη για να διατυπώσουν επ' ακροατηρίω τις θέσεις τους. Όπερ και εγένετο κατά τις 24.11.2010, 3.12.2010 και 17.2.2011, οπότε η Επιτροπή επεφύλαξε την απόφαση της.

Εκκρεμούσης της έκδοσης της απόφασης της, η Υπηρεσία της Επιτροπής ενημέρωσε στις 27.7.2011 τους αιτητές, ότι με βάση την ακυρωτική απόφαση της Πλήρους Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην ***Exxon Mobil Cyprus Ltd κ.α. v. ΕΠΑ (2011) 3 Α.Α.Δ. 449***, όπου κρίθηκε ως παράνομος ο διορισμός του Προέδρου της ΕΠΑ, τα πράγματα μεταβλήθηκαν και πως θα ενημερώνονταν για τον περαιτέρω χειρισμό της υπόθεσης.

Στις 26.1.2012 η Επιτροπή, υπό τη νέα της σύνθεση, έλαβε τις εξής αποφάσεις: (α) Να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ. 19.2.2009 για τη διεξαγωγή έρευνας και όλες τις μετέπειτα ληφθείσες αποφάσεις και να εξετάσει την παρούσα υπόθεση εξ υπαρχής. (β) Αφού έλαβε υπόψη το υλικό το οποίο βρισκόταν ενώπιον της κατά το χρόνο λήψης της πιο πάνω ανακληθείσας απόφασης ημερ. 19.2.2009 για διεξαγωγή έρευνας, έκρινε ότι δικαιολογείται η διεξαγωγή έρευνας της καταγγελίας από την Υπηρεσία. (γ) Η έρευνα να διεξαχθεί με βάση το υφιστάμενο, κατά τον χρόνο λήψης της πιο πάνω ανακαλούμενης απόφασης, πραγματικό και

νομικό καθεστώς και (δ) να γίνει χρήση του υπάρχοντος στο σχετικό φάκελο «υλικού». Ενημερώθηκαν σχετικά τόσο η καταγγέλλουσα όσο και οι αιτητές, με επιστολές της Επιτροπής ημερ. 3.2.2012. Η Υπηρεσία, αφού ολοκλήρωσε την προκαταρκτική έρευνα, υπέβαλε Σημείωμα στην Επιτροπή ημερ. 28.6.2012, στο οποίο κατέγραψε το πόρισμα της. Στη συνέχεια η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της ημερ. 6.7.2012, ομόφωνα διαπίστωσε ότι πιθανολογείται εκ πρώτης όψεως παράβαση των άρθρων 6(1)(β) και 6(2) του Νόμου και αποφάσισε την κατάρτιση Έκθεσης Αιτιάσεων.

Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερ. 26.7.2012, αφού αποφάσισε ομόφωνα να υιοθετήσει και εγκρίνει το κείμενο της Έκθεσης Αιτιάσεων, το κοινοποίησε τόσο στους αιτητές όσο και στην καταγγέλλουσα στις 3.8.2012, οι οποίοι κλήθηκαν να παραστούν κατά τη συνεδρία ημερ. 10.9.2012. Τα εμπλεκόμενα μέρη, τα οποία ήδη είχαν αποστείλει γραπτώς τις θέσεις τους αναφορικά με τις πιθανολογούμενες παραβάσεις, παρέστησαν στη συνέχεια στις συνεδρίες της Επιτροπής που έλαβαν χώρα στις 5.10.2012 και 19.10.2012, οπότε και ολοκληρώθηκε η ακροαματική διαδικασία.

Καταληκτικά η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερ. 9.1.2013, αφού έλαβε υπόψη της το σύνολο των ενώπιον της στοιχείων, τις γραπτές (ως

ανωτέρω) παραστάσεις των αιτητών και γενικά των εμπλεκομένων μερών, αποφάσισε ομόφωνα ότι η καταγγελλόμενη αιτήτρια εταιρεία παραβίασε το άρθρο 6(1)(β) και 6(2) του Νόμου.

Στη συνέχεια η Επιτροπή ενεργώντας δυνάμει του άρθρου 42(2) του Νόμου με σχετική επιστολή της ημερ. 7.12.2012 ενημέρωσε τους αιτητές για την πρόθεση της να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο, ενημερώνοντας τους συγχρόνως και για το δικαίωμα τους να υποβάλει παραστάσεις εντός της ανατρεπτικής προθεσμίας των 30 ημερών, τις οποίες οι αιτητές υπέβαλαν με επιστολή τους ημερ. 7.1.2013.

Στη βάση των ανωτέρω η Επιτροπή αποφάσισε την επιβολή διοικητικού προστίμου, βάσει του άρθρου 24(α)(i) του Νόμου, το οποίο και όρισε σε ποσοστό 1.5% επί του συνολικού κύκλου εργασιών των αιτητών για το έτος 2007, που αντιστοιχεί σε ποσό €217.721,00 (Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερ. 8.3.2013).

Εν τω μεταξύ, μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης τα γεγονότα της υπόθεσης μεταβλήθηκαν και πάλι, γι' αυτό και ακολουθεί η ειδική αναφορά σε αυτά, στο βαθμό που ενδιαφέρουν στην εξέλιξη της παρούσας υπόθεσης. Η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερ. 31.1.2014, υπό το φως της γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ημερ.

16.1.2014, αποφάσισε ομόφωνα να προχωρήσει σε ανάκληση της προσβαλλόμενης απόφασης ημερ. 9.1.2013, λόγω διαπίστωσης του παράνομου της συγκρότησης της ΕΠΑ κατά τη λήψη της εν λόγω απόφασης, αφού η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου (ΥΣ) με την οποία διορίζονταν τα μέλη της Επιτροπής, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σε μεταγενέστερη της λήψης της απόφασης ημερομηνία, με αποτέλεσμα οι αποφάσεις της Επιτροπής μέχρι την ανωτέρω δημοσίευση της απόφασης του ΥΣ να μην είναι σύννομες. Οι αιτητές ενημερώθηκαν σχετικά.

Στις 26.2.2014 η ΕΠΑ αποφάσισε την ανάκληση της ανακλητικής απόφασης της που λήφθηκε στις 31.1.2014 (ανωτέρω) και ενημέρωσε προς τούτο τους αιτητές στις 28.2.2014. Η νέα απόφαση λήφθηκε μετά τη λήψη από την ΕΠΑ νέας γνωμάτευσης του Γενικού Εισαγγελέα ημερ. 14.2.2014, με αναφορά στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Αυτέννα Λιτδ v. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2013) 3 Α.Α.Δ. 738**, με την οποία κρίθηκε ότι η μη δημοσίευση της απόφασης διορισμού μελών συλλογικού διοικητικού οργάνου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας δεν επηρεάζει το νόμιμο του διορισμού. Ως εκ τούτου κρίθηκε ότι η απόφαση ημερ. 9.1.2013 της ΕΠΑ (η επίδικη απόφαση) με την οποία αποφασίστηκε ότι οι αιτητές παραβίασαν τα

άρθρα 6(1)(β) και 6(2) του Νόμου, αναβιώνει. Την ανάκληση της ανάκλησης αμφισβήτησαν οι αιτητές με την προσφυγή υπ' αρ. 428/14.

Τα θέματα που εγείρονται από τους αιτητές, ειδικότερα ως προς την απόφαση της ΕΠΑ ημερ. 26.2.2014 για ανάκληση της ανακλητικής απόφασης της ημερ. 31.1.2014 είναι: (α) κατά πόσο με τη δεύτερη ανάκληση αναβιώνει η ανακληθείσα με την πρώτη ανάκληση διοικητική πράξη. Είναι η θέση των αιτητών ότι εσφαλμένα και ή παράνομα η Επιτροπή ανακάλεσε την προηγηθείσα ανάκληση της επίδικης πράξης και εσφαλμένα αποφάσισε, με νέα σύνθεση, ότι αναβίωσε η ανακληθείσα απόφαση της. Εσφαλμένα επίσης η ΕΠΑ εκλαμβάνει την ανακληθείσα ως παράνομη πράξη: διαγνώστηκε η «παράνομία» δικαστικώς και (β) με τη δεύτερη ανάκληση παραβιάζεται το δικαίωμα των αιτητών να ακουστούν: με την πρώτη ανάκληση ημερ. 31.1.2014 εξαφανίστηκαν η καταδίκη και το πρόστιμο που τους είχαν επιβληθεί, ενώ με τη δεύτερη ανάκληση χειροτέρευσε η θέση τους.

Οι καθ' ων η αίτηση απορρίπτοντας την ως άνω θέση υποστηρίζουν ότι ορθά η ΕΠΑ ανακάλεσε μια παράνομη απόφαση της, για τους λόγους που ανωτέρω έχω ήδη εκθέσει. Οι καθ' ων η αίτηση, προτάσσουν με αναφορά σε νομολογία, ότι στην παρούσα περίπτωση επρόκειτο για

ανάκληση παράνομης ανακλητικής πράξης, ώστε να αποκαθίσταται η νομιμότητα δια της αναβίωσης της προσβαλλόμενης απόφασης.

«Η ανακλητική πράξη έχει εκτελεστό χαρακτήρα (ΣΕ 840/1999). Είναι δε δυνατή η ανάκληση της ανακλητικής πράξης (ΣΕ 3507/1979).» Πότε και κάτω από ποιες περιπτώσεις επιτρέπεται η ανάκληση ρυθμίζεται από το άρθρο 54 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, Ν. 158(I)/99, ανάκληση διοικητικών πράξεων:

«54.—(1) Τηρουμένων των πιο κάτω εδαφίων, θεωρείται παράβαση των αρχών της διοικητικών χρηστής διοίκησης η ανάκληση από τη διοίκηση μετά πάροδο εύλογου χρόνου πράξης της έστω και παράνομης, που στο μεταξύ δημιούργησε δικαιώματα και γενικά ευνοϊκές για το διοικούμενο καταστάσεις. Η ύπαρξη του εύλογου χρόνου κρίνεται από τις ειδικές περιστάσεις κάθε υπόθεσης.

(2) Η ανάκληση παράνομης διοικητικής πράξης επιτρέπεται και μετά παρέλευση εύλογου χρόνου, αν αυτή εκδόθηκε έπειτα από δόλια ή απαιτηλή ενέργεια του ενδιαφερομένου ή αν ο ενδιαφερόμενος ήταν ενήμερος της παρανομίας της πράξης κατά το χρόνο της έκδοσής της ή για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

(3) Η ανάκληση και νόμιμης διοικητικής πράξης, ακόμη και αν πέρασε εύλογο χρονικό διάστημα από την έκδοσή της δικαιολογείται για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

(4) [...]

(5) [...]

(6) [...]

Στο δε **Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου**, του Επ. Σπηλιωτόπουλου, 12^η έκδοση, Μέρος Ι, παράγρ. 177, σ. 193-194, αναφέρονται τα εξής αναφορικά με το θέμα της ανάκλησης διοικητικών πράξεων:

«Καταρχήν, επιτρέπεται ελεύθερα η ανάκληση των παράνομων ή πλημμελών ατομικών ή ατομικών γενικού περιεχομένου (ΣΕ 2282/1992) διοικητικών πράξεων (και αν ακόμη χαρακτηρίζονται από τις σχετικές διατάξεις ως οριστικές ή ανέκκλητες, ΣΕ 312/1983, 1405/1984, 880, 3261/1998, 2692/1999), ανεξάρτητα από το εάν από τις πράξεις αυτές έχουν απορреύσει δικαιώματα των διοικουμένων, κατά την προαναφερόμενη έννοια, εφόσον η ανάκληση γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους (ΣΕ 598/1987, 380/1988, 41/96). Παράνομες ή πλημμελείς στην προκειμένη περίπτωση είναι οι διοικητικές πράξεις που πάσχουν από ακυρότητα και οι οποίες, εάν προσβάλλονταν με αίτηση ακυρώσεως ή προσφυγή, θα ακυρώνονταν. Η ανάκληση χωρεί μόνο για σκοπούς νομιμότητας και όχι για διαφορετική εκτίμηση των ίδιων πραγματικών περιστατικών (ΣΕ 3629/1984), εκτός εάν συντρέχει λόγος δημόσιου συμφέροντος (ΣΕ 441/1984, 3398/1987). Περιλαμβάνονται δε στις πράξεις αυτές και εκείνες που έχουν εκδοθεί κατά πλάνη περί τα πράγματα (κατω. αριθ. 510), δηλαδή, βάσει προφανώς εσφαλμένης αντίληψης (που προκύπτει από αναμφισβήτητα στοιχεία του φακέλου) για τη συνδρομή των πραγματικών δεδομένων τα οποία αποτελούν την προϋπόθεση της εκδόσεώς τους (ΣΕ 3957/1978, 3550, 3554/1988). Ο εύλογος χρόνος κρίνεται από το δικαστήριο κατ' εκτίμηση των συνθηκών κάθε περίπτωσης, δεν μπορεί όμως, σύμφωνα με τον ΑΝ261/1968, να είναι λιγότερος από πέντε έτη από την έκδοση της πράξης, εκτός αν υπάρχει αντίθετη ειδική διάταξη (ΣΕ 3424/1988). Η δε ανάκληση δεν αποκλείεται από το γεγονός ότι η ανακαλούμενη πράξη έχει προσβληθεί με αίτηση ακυρώσεως (ΣΕ 2800/1991) ή προσφυγή.»

Από τη στιγμή που η νομιμότητα της δεύτερης ανάκλησης αποτελεί αντικείμενο άλλης προσφυγής, δεν χωρεί παρεμπόδιων έλεγχος εφόσον η

δεύτερη ανάκληση συνιστά αυτοτελή εκτελεστή πράξη. Σε περίπτωση ανάκλησης της ανακλητικής πράξης αναβιώνει η αρχική. **Θεοδώρου ν. Επαρχ. Δ/ντή τμήματος Πολεοδομίας & Οικήσεως Πάφου (2006) 3 Α.Α.Δ. 190, 195:**

«Η ανάκληση των παράνομων πράξεων, κατά κανόνα, τις εξαφανίζει και ανατρέχει στον χρόνο της έκδοσής τους, αποκαθιστώντας τη νομική κατάσταση που υπήρχε πριν από την έκδοση των ανακαλούμενων πράξεων (**ΣΕ 15/1978**). Σε περίπτωση ανάκλησης της ανακλητικής πράξης, αναβιώνει η αρχική πράξη (**ΣΕ 2979/1969, 2915/1987**. Βλέπε ακόμα Επ. Π. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, έκτη έκδοση, παραγρ. 181, σελ. 183).»

Στην υπόθεση ΣΕ 312/1994 στην οποία παρέπεμψαν οι καθ' ων η αίτηση, και εξετάστηκε η ανάκληση ανακλητικής πράξης λέχθηκαν τα ακόλουθα:

«Επειδή κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, οι διοικητικές πράξεις μπορεί να ανακληθούν για λόγους αναγόμενους στη νομιμότητα τους, μέσα σε εύλογο χρόνο, εν όψει των συγκεκριμένων περιστάσεων, χρόνο από την έκδοση τους ή χωρίς χρονικό περιορισμό, εάν στην περίπτωση αυτή συντρέχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος ή εάν την έκδοση της παράνομης πράξης προκάλεσε δόλια ενέργεια του ενδιαφερόμενου. Η εν λόγω αρχή έχει εφαρμογή όχι μόνο επί διοικητικών πράξεων με τις οποίες πρώτον δημιουργείται ή τροποποιείται για το μέλλον κάποια νομική κατάσταση, αλλά και επί πράξεων ανακλητικών με τις οποίες δηλαδή ανακαλείται προγενέστερη εκτελεστή διοικητική πράξη. Και στην τελευταία αυτή περίπτωση η ανάκληση, η οποία συνεπάγεται και την αναβίωση της αρχικής διοικητικής πράξης,

που είχε παρανόμως ανακληθεί με την ήδη ανακαλούμενη πράξη, είναι πάντοτε επιτρεπτή με τις ίδιες προϋποθέσεις, χωρίς μάλιστα έρευνα της συνδρομής των ουσιαστικών προϋποθέσεων έκδοσης της αρχικής πράξης και χωρίς τήρηση της προβλεπόμενης από το νόμο για την έκδοση της διαδικασίας. Και τούτο διότι με την ανάκληση της παράνομης ανακλητικής πράξης, δεν επιχειρείται εξ υπαρχής νέα για το μέλλον ρύθμιση, αλλά επιδιώκεται η αποκατάσταση της νομιμότητας σχετικά με υφιστάμενη νομική κατάσταση, την οποία ανέτρεψε η παράνομη ανακλητική πράξη.»

Μέχρις ότου όμως, αποφασιστεί δικαστικά το ζήτημα, η δεύτερη ανάκληση θεωρείται νόμιμη. Ανάλογη προσέγγιση επί του θέματος έγινε από το Δικαστήριο (Σταματίου, Δ.) στην **ΑΤΗΚ v. Επιτροπή Προστασίας Αυταγωνισμού, Υποθ. Αρ. 256/13, 22.12.2015**).

Στην παρούσα υπόθεση η απόφαση ανάκλησης της ανακλητικής πράξης λήφθηκε στη βάση της απόφασης **Αυτέννα** (ανωτέρω) η οποία, σημειώνεται, εξεδόθη πριν την πρώτη ανακλητική πράξη. Θεωρώ ότι με τη δεύτερη ανάκληση, η οποία για σκοπούς της παρούσας υπόθεσης και μόνο, θεωρείται νόμιμη, αναβίωσε η προσβαλλόμενη με την παρούσα προσφυγή απόφαση (ημερ. 9.1.2013).

Ο συναφής λόγος ακυρώσεως απορρίπτεται.

Η προδικαστική ένσταση που υπέβαλαν οι καθ' ων η αίτηση ότι ο τίτλος της ως άνω προσφυγής είναι λανθασμένος, καθότι η προσφυγή των αιτητών θα έπρεπε να στρέφεται μόνο εναντίον της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού ως ανεξάρτητης αρχής, και όχι και εναντίον της Κυπριακής Δημοκρατίας μέσω ΕΠΑ, εν μέρει γίνεται αποδεκτή στο βαθμό που αφορά τη διόρθωση του τίτλου και άνευ επηρεασμού της εξέτασης της ουσίας της παρούσας υπόθεσης. Θεωρώ ότι η ΕΠΑ με βάση το άρθρο 8 και τις άλλες διατάξεις του Νόμου, είναι ανεξάρτητη αρχή, η οποία έχει τη συγκρότηση, τη λειτουργία, τις αρμοδιότητες, τις εξουσίες και τα καθήκοντα που καθορίζονται από το Νόμο. Συνεπώς η προσφυγή των αιτητών θα έπρεπε να στρέφεται μόνο εναντίον της ΕΠΑ ως ανεξάρτητης αρχής: αντικείμενο εξέτασης της παρούσας προσφυγής είναι αποκλειστικά και μόνο η απόφαση της ημερ. 9.1.2013 (η προσβαλλόμενη απόφαση). Η διαδικασία δικαστικής αναθεώρησης δεν μπορεί να εξουδετερωθεί από παράγοντες δευτερεύουσας σημασίας, όπως είναι ο ορθός τίτλος της διαδικασίας, ***Κολάς v. Κοινοτικού Συμβουλίου Γερίου κ.α., Υποθ. Αρ. 1038/99, 31.5.2001, Minister of Finance v. P.S.C. (1968) 3 C.L.R. 691*** και ***Christodoulou v. Republic, 1 R.S.C.C. 1, 9.***

Η αντίκριση του ζητήματος είναι απλή. Η συνένωση των καθ' ων η αίτηση 2 είναι λανθασμένη. Εν όψει του ότι δεν ζητείται οποιαδήποτε

θεραπεία και δεν παραβλάπεται το ζήτημα επί της ουσίας, δεν εκδίδεται οποιαδήποτε διαταγή για τροποποίηση του τίτλου.

Επί της ουσίας οι αιτητές προωθούν τη θέση ότι η Επιτροπή λανθασμένα και/ή κατά παράβαση της αρχής της νομιμότητας και/ή καταχρηστικά και/ή λόγω λανθασμένης συγκρότησης και/ή κατά παράβαση του Νόμου περί Προστασίας του Ανταγωνισμού, ανέστειλε τις εργασίες της και/ή τις αποφάσεις της και/ή τις δραστηριότητες της και δεν συνεδρίαζε ή/και δεν εξέδιδε αποφάσεις και/ή δεν προχώρησε στην έκδοση απόφασης, επιφυλάχθηκε στις 17.2.2011 και/ή εξέδωσε τελικά απόφαση ως μη νόμιμα συγκροτημένο όργανο και/ή σε λανθασμένη διαδικασία.

Παραπέμποντας στο άρθρο 9(5)(β), (γ)(ii) και (8) του Νόμου υποβάλλει ότι η ακύρωση του διορισμού του Προέδρου της ΕΠΑ από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Εχχον** (ανωτέρω) δεν έπρεπε να επηρεάσει την ΕΠΑ στη συνέχιση της εξέτασης της υπόθεσης, η οποία αντ' αυτού διέκοψε τη διαδικασία και προχώρησε σε εξ' υπαρχής έρευνα, αδικώς, αναιτιολόγητα και υπό πλάνη περί το Νόμο, προχωρώντας σε νέα «δίκη» υπό νέα σύνθεση και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία που είχαν τεθεί ενώπιον της Επιτροπής υπό την προηγούμενη άκυρη σύνθεση της.

Πρόσθετα, υποστηρίζουν ότι η συμμετοχή στην Επιτροπή μη μελών της κατά παράβαση του άρθρου 19(4) του Νόμου, είναι παράνομη και οδηγεί σε ακύρωση. Περαιτέρω, ότι η επίδικη απόφαση πάσχει: η Επιτροπή βάσισε την απόφαση της, μεταξύ άλλων, και στο έγγραφο-επιστολή ημερ. 3.9.2007 της εταιρείας P&M, χωρίς να τους το κοινοποιήσει ως όφειλε, κατά παράβαση του άρθρου 17(9)(α) του Νόμου.

Ο πιο πάνω ισχυρισμός και η συλλογιστική των αιτητών δεν ευσταθεί. Τα γεγονότα ως ανωτέρω κατεγράφησαν αλλά και από το διοικητικό φάκελο διαπιστώνεται ότι ο μεγάλος όγκος των εγγράφων που κατατέθηκαν εκατέρωθεν, αλλά κυρίως τα αιτήματα που υπέβαλαν οι διάδικοι για αναβολή της ακροαματικής διαδικασίας, και ότι τα μέρη είχαν προσέλθει σε διαβουλεύσεις για την εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης, συνέβαλαν λογικά στην όλη καθυστέρηση. Όπως προκύπτει από τα γεγονότα της υπόθεσης, στις 26.2.2011 οι αιτητές με επιστολή τους προς την Επιτροπή απέστειλαν τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων τους με την P&M, επισυνάπτοντας προσχέδιο της μεταξύ τους συμφωνίας. Περαιτέρω, λόγω της παράνομης συμμετοχής του τέως Προέδρου της Επιτροπής κ. Χριστοφόρου κατά την εξέταση της καταγγελίας εναντίον των αιτητών, σύμφωνα με την ακυρωτική απόφαση **Exxon Mobil** (ανωτέρω) έπασχε η συγκρότηση της Επιτροπής. Συνεπώς, ορθά η Επιτροπή, υπό τη νέα της σύνθεση, κατά τη συνεδρία της ημερ.

26.1.2012, προχώρησε στην εξ υπαρχής εξέταση της καταγγελίας. Η περί του αντιθέτου εισήγηση των αιτητών, ότι με βάση τις διατάξεις του άρθρου 9(5)(β) του Νόμου, έστω και αν έπασχε ο διορισμός του Προέδρου της ΕΠΑ, αυτό δεν επηρέαζε τη συγκρότηση της και θα έπρεπε να ολοκληρώσει την ήδη αρχομένη διαδικασία, απορρίπτεται. Διαφεύγει των αιτητών ότι το θέμα έχει ξεκάθαρα επιλυθεί από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Exxon Mobil** (ανωτέρω) στις σ. 459-460:

«Όπως ήδη αναφέραμε, η συνήγορος των καθ' ων η αίτηση, βασιζόμενη στο Άρθρο 9(8) του σχετικού Νόμου, ισχυρίστηκε πως, έστω και αν πάσχει καθ' οιονδήποτε τρόπο ο διορισμός του Προέδρου, τούτο δεν καθιστά άκυρη την προσβαλλόμενη με τις προσφυγές απόφαση.

Το Άρθρο 9(8) του Νόμου αναφέρει τα ακόλουθα:

«Ελάττωμα αναφορικά με το διορισμό του Προέδρου, άλλου μέλους ή αναπληρωματικού μέλους της επιτροπής δεν επηρεάζει τη νόμιμη συγκρότηση της και την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της.»

Κρίνουμε ότι ούτε αυτή η εισήγηση ευσταθεί. Όπως τονίστηκε στην **Δημητριάδης κ.ά. ν. Πολυεική κ.ά. (2008) 3 Α.Α.Δ. 1**, αναφορικά με τους κανόνες ερμηνείας των Νόμων, «πρέπει να δίνεται η ερμηνεία η οποία συνάδει με τη λογική ούτως ώστε να αποφεύγονται παράλογα ή άτοπα αποτελέσματα. (Βλ. μεταξύ άλλων **Αυτωνίου ν. Συμβουλίου Κεντρικού Σφαγείου Κοφίνου (2001) 3(Α) Α.Α.Δ. 164, Γενικός Εισαγγελέας ν. Ευαγόρου (Αρ. 2) (2001) 2 Α.Α.Δ. 285**, σελ. 295 και Craies on Statute Law, 17^η έκδοση, σελ. 86 και 89).»

Έτσι, στη **Δημητριάδης**, με βάση αυτές τις αρχές, κρίθηκε σε παρόμοια περίπτωση με παρόμοιες πρόνοιες, ότι ο Νομοθέτης δεν είχε σκοπό να καταστήσει άνευ σημασίας «ή να άρει ουσιαστικά τις απαιτήσεις των προαναφερθέντων άρθρων . . . του Νόμου που αφορούν τα προσόντα για διορισμό του Προέδρου ή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθότι σε τέτοια περίπτωση θα ήταν ανακόλουθος. Θα ήταν άτοπο να θεωρηθεί ότι ο Νόμος εισάγει ορισμένη απαγόρευση για να την άρει αμέσως μετά».

Άλλη είναι η ορθή και λογική ερμηνεία που πρέπει να δοθεί στην πρόνοια αυτή, μία ερμηνεία που δόθηκε στη **Δημητριάδης**, περίπτωση παρόμοιας πρόνοιας, όπως ήδη αναφέραμε πιο πάνω. Παραθέτουμε το σχετικό απόσπασμα:

«Υπάρχουν δε αρκετά δεδομένα στη βάση των οποίων εύλογα συνάγεται πως η συζητούμενη ιδιότυπη πρόνοια δεν αφορούσε στον τρόπο με τον οποίο νόμιμα μπορούσε να συγκροτηθεί το Συμβούλιο με το διορισμό του Προέδρου και του καθενός από τα μέλη του. Ό,τι εισάγει είναι δυνατότητα λειτουργίας του Συμβουλίου σε δυο περιπτώσεις, ενταγμένες στην ίδια ενότητα. Εκείνη της ύπαρξης κενής θέσης και εκείνη, την οποία εξομοιώνει ως προς το αποτέλεσμα στο οποίο στοχεύει η πρόνοια, της ύπαρξης οποιουδήποτε ελαττώματος στο διορισμό. Η δυνατότητα όμως λειτουργίας του Συμβουλίου, παρά το ελάττωμα, δεν σημαίνει και δυνατότητα συμμετοχής σ' αυτό του Προέδρου όταν ο διορισμός του είναι παράνομος.»

Η ερμηνεία αυτή υποστηρίζεται και στην υπό κρίση υπόθεση από την πρόνοια που περιέχεται στο Άρθρο 9(5)(β) του Νόμου 13(Ι)/08, το οποίο περιέχει τα ακόλουθα:

«Η τυχόν κενή θέση του Προέδρου ή άλλου μέλους της Επιτροπής δεν επηρεάζει τη νόμιμη συγκρότησή της και την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της».

Έτσι, οι πρόνοιες του Άρθρου 9(8) θα ίσχυαν σε περίπτωση που ο Πρόεδρος της Επιτροπής δεν λάμβανε μέρος στην υπό κρίση διαδικασία. Στην παρούσα όμως περίπτωση, προφανώς αυτός

συμμετέσχε στην λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης και επομένως, αφού παράνομος ήταν ο διορισμός του, παράνομη ήταν και η επίδικη διοικητική απόφαση.

Εν όψει της κατάληξής μας στο θέμα αυτό, δεν θα εξετάσουμε τα άλλα ζητήματα που τέθηκαν ενώπιον μας.»

Έτσι ακριβώς και στην παρούσα περίπτωση ο παράνομα διορισθείς Πρόεδρος συμμετείχε στη διαδικασία εξέτασης της υπόθεσης, οπότε παράνομη θα ήταν και η όποια απόφαση, την οποία θα εξέδιδε η ΕΠΑ υπό παράνομη συγκρότηση. Συνεπώς ορθά η Επιτροπή διέκοψε τις τότε εργασίες της και στις 26.1.2012, υπό τη νέα πλέον σύνθεση, έλαβε τις σχετικές αποφάσεις της.

Ο Νόμος δεν καθορίζει ρητά κάποια χρονικά όρια για την ολοκλήρωση της έρευνας και την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή. Είναι επίσης εύλογο μετά την ακυρωτική πιο πάνω απόφαση στην **Exxon Mobil** (ανωτέρω) η ΕΠΑ να χρειαζόταν ένα χρονικό διάστημα για την εξέταση της επίδικης υπόθεσης και όχι για «νέα δίκη», όπως υποστηρίζουν οι αιτητές, εφόσον η Επιτροπή δεν είναι Δικαστήριο αλλά διοικητικό όργανο, του οποίου οι αποφάσεις προσβάλλονται με προσφυγή.

Ο επόμενος ισχυρισμός των αιτητών αναφέρεται στην υπό τη νέα σύνθεση ΕΠΑ (μετά την ακυρωτική απόφαση της Ολομέλειας στην **Exxon Mobil**

(ανωτέρω)) και τη διαδικασία εξέτασης ενώπιον της. Συγκεκριμένα ότι παράνομα η Επιτροπή, ενώ αποφάσισε στις 26.1.2012 να ανακαλέσει την απόφαση της ημερ. 19.2.2009 και να εξετάσει την πιο πάνω υπόθεση εξ υπαρχής, αποφάσισε να κάνει χρήση του υπάρχοντος στο σχετικό φάκελο υλικού. Δεν μπορούσε η νέα ΕΠΑ να λάβει υπόψη της αντιφατικά οποιοδήποτε υλικό, το οποίο προέκυψε από την πρώτη έρευνα, εφόσον ήταν απότοκο της εντολής οργάνου, η σύνθεση του οποίου έπασχε όπως κρίθηκε δικαστικά (ανωτέρω), αλλά όφειλε να ξεκινήσει την έρευνα από μηδενική βάση, από την αρχή και να διαπιστώσει η ίδια τα περιστατικά της υπόθεσης.

Και αυτή η θέση των αιτητών απορρίπτεται. Θεωρώ ότι νόμιμα η ΕΠΑ έκανε χρήση του υλικού του διοικητικού φακέλου, το οποίο είχε συλλεγεί στο πλαίσιο της προηγούμενης διαδικασίας, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων προέρχονταν από τους αιτητές και τη P&M, καθώς δεν διαπιστώνεται οτιδήποτε το μεμπτό στον τρόπο που είχε αυτό συλλεγεί. Τα στοιχεία του φακέλου ήταν ήδη δεδομένα και στην κατοχή της Επιτροπής, θα ήταν δε χωρίς έννοια οποιαδήποτε ενέργεια για νέα έρευνα με σκοπό την εξασφάλιση στοιχείων, όπως αποφασίστηκε και στην ***P. Tofinis Estates Ltd v. Δημοκρατίας (2009) 3 Α.Α.Δ. 337, 340***, όπου η Ολομέλεια υιοθέτησε τα λεχθέντα στην ***Μπάρτζος κ.α. v. Δημοκρατίας (2009) 3 Α.Α.Δ. 7***:

«Εξετάσαμε τους αντίστοιχους ισχυρισμούς. Έχουμε καταλήξει ότι η παρούσα περίπτωση δεν διαφοροποιείται με οποιοδήποτε τρόπο από την προαναφερθείσα υπόθεση, στην οποία η Ολομέλεια, απορρίπτοντας την έφεση, μεταξύ άλλων, είπε τα ακόλουθα:

«Η εξουσιοδότηση της Εφόρου προς το λειτουργό, όπως αυτή αναφέρεται στην απόφαση στην Προσφυγή 785/2003, ήταν «να ασκεί εκ μέρους μου τις εξουσίες και τα καθήκοντα που ανατίθενται σε μένα από τον Περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμο 246/1990». Ως εκ τούτου, κρίνουμε πως όχι μόνο η επιβολή της φορολογίας έγινε από αναρμόδιο πρόσωπο, αλλά και η διεξαγωγή της έρευνας. Όμως, είναι η κατάληξή μας πως, παρόλο τούτο, τίποτε δεν εμπόδιζε την Έφορο ΦΠΑ να βασισθεί στα ήδη εξασφαλισθέντα πραγματικά δεδομένα, δηλαδή τα βιβλία των εφεσειόντων, το ημερολόγιο, και τα άλλα τεκμήρια που εξασφαλίστηκαν ως αποτέλεσμα της έρευνας. Τα στοιχεία και δεδομένα αυτά ήταν ήδη στην κατοχή της Εφόρου ΦΠΑ, θα ήταν δε χωρίς έννοια οποιαδήποτε ενέργεια για νέα έρευνα με σκοπό την εξασφάλιση στοιχείων.»

Οι οδηγίες για εξ υπαρχής διερεύνηση της καταγγελίας και υποβολής σημειώματος, είχαν δοθεί στην Υπηρεσία, προηγουμένως η Επιτροπή επεσήμανε ότι η Υπηρεσία κατά την έρευνα της μπορεί να κάνει χρήση του υπάρχοντος στο φάκελο υλικού. Συνεπώς η Υπηρεσία ενεργώντας στο πλαίσιο των οδηγιών της Επιτροπής, νόμιμα κατήρτισε το Σημείωμα της. Υπό το φως των ανωτέρω, δεν υπήρξε οτιδήποτε το μεμπτό με την χρήση του υφιστάμενου υλικού του διοικητικού φακέλου από την Επιτροπή κατά την έκδοση της επίδικης απόφασης.

Το μεμπτό περιορίζεται στην κακή συγκρότηση της Επιτροπής ενώ τα στοιχεία κρίσης παραμένουν απρόσβλητα. Σημειώνεται ότι συντριπτική πλειοψηφία των εγγράφων αυτών προσκομίστηκε από τα ίδια τα μέρη.

ΑΗΚ v. Ευσταθιάδη (2002) 3 Α.Α.Δ. 436, 439.

Απορριπτέα ως αόριστη και η θέση των αιτητών ότι η σύνθεση της Επιτροπής είναι παράνομη: «λειτούργησε στην παρουσία μη μελών της Επιτροπής, κατά παράβαση του άρθρου 19(4)». Δεν διευκρινίζεται σε ποια πρόσωπα αναφέρεται. Η σύνθεση κρίνεται σύννομη.

Δεν ισχύει ούτε η εισήγηση των αιτητών ότι παράνομα δεν τους κοινοποιήθηκε η επιστολή της Ρ&Μ ημερ. 3.9.2007, στην οποία, μεταξύ άλλων, βασίστηκε η Επιτροπή για να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση. Η Επιτροπή ενήργησε σύμφωνα με την υποχρέωση της, κατά το άρθρο 17(9)(α) του Νόμου, κοινοποίησε την επιστολή στους αιτητές, όπως πιστοποιεί σχετικό Σημείωμα της Υπηρεσίας ημερ. 28.6.2012:

«(α) η Επιτροπή δεν έχει υποχρέωση να κοινοποιήσει στην επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων εναντίον της οποίας στρέφεται η καταγγελία ή η αυτεπάγγελτη έρευνα, ολόκληρο τον σχηματισθέντα από την Επιτροπή φάκελο επί της υπόθεσης· οφείλει όμως, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 33, να κοινοποιήσει προς αυτήν εκείνα τα έγγραφα του φακέλου πάνω στα οποία προτίθεται να στηρίξει την απόφαση της, εξαιρουμένων εκείνων των εγγράφων που αποτελούν επαγγελματικά απόρρητα· ή, εάν τα έγγραφα αυτά είναι ήδη προσιτά στην επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, να της

τα υποδείξει γραπτώς, ώστε αυτή η επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων να είναι έγκαιρα ενήμερη για όλα τα έγγραφα που θα χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή ως αποδεικτικά στοιχεία.

Επιστολή ημερομηνίας 3/9/2007 της P&M προς Salamis (ερ. 200):

- Στις 3/9/2007 η καταγγέλλουσα εταιρεία με επιστολή της προς την καταγγελλόμενη αιτήθηκε για τις 7/9/2007 χώρο για 3 νταλίκες από Κύπρο για Πειραιά και 5 νταλίκες από Πειραιά για Κύπρο στις 10/9/2007.
- Ακολούθως η καταγγελλόμενη απέστειλε πίσω την ίδια επιστολή στην καταγγέλλουσα, καταγράφοντας πάνω στην ίδια την επιστολή, ότι αυξήθηκαν τα ναύλα και ότι θα ήθελε όπως αυτή της απαντήσει γραπτώς μέχρι τις 5/9/2007 εάν αποδέχεται τα νέα ναύλα.»

Περαιτέρω, στις 11.10.2012 πραγματοποιήθηκε πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της εν λόγω υπόθεσης από τους αιτητές και τα σχετικά έγγραφα για τα οποία αιτήθηκαν αντίγραφα τους αποστάληκαν στις 12.10.2012. Συνεπώς οι αιτητές είχαν πρόσβαση σ' όλα τα έγγραφα του διοικητικού φακέλου, μέρος του οποίου ήταν και η υπό αναφορά επιστολή και μπορούσαν να τοποθετηθούν επ' αυτής. Ακόμα και μετά το πέρας της ακροαματικής διαδικασίας, οι αιτητές είχαν τη δυνατότητα να υποβάλουν γραπτώς τις απόψεις τους επί τούτου.

Περαιτέρω, οι αιτητές ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση παραβιάζει τους κανόνες της φυσικής δικαιοσύνης, καλής πίστης και/ή της δίκαιης δίκης και/ή του δικαιώματος ακρόασης τους και/ή της

χρηστής διοίκησης και/ή δεν συνάδει με το Άρθρο 30.2 του Συντάγματος.

Θα πρέπει να απορριφθεί και ο πιο πάνω ισχυρισμός των αιτητών. Οι λόγοι που η διαδικασία εξέτασης της υπό αναφορά καταγγελίας διήρκησε πολύ, έχουν αναλυθεί πιο πάνω στον προηγούμενο ισχυρισμό, στους οποίους παραπέμπω προς αποφυγή επαναλήψεων. Επισημαίνεται ότι η εξέταση μιας καταγγελίας ενώπιον της Επιτροπής αποτελεί εκ της φύσης της μια χρονοβόρα και επίπονη διαδικασία και δεν μπορεί να συγκριθεί με άλλες διοικητικές διαδικασίες. Περαιτέρω, αναφορικά με τον ισχυρισμό τους ότι δεν γνωρίζουν τη διαδικασία που ακολουθεί η ΕΠΑ, αντικρούεται, ρητά ορίζεται στο άρθρο 17(9)(δ) που διέπει τα της διαδικασίας ενώπιον της Επιτροπής:

«(δ) τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των διατάξεων του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999, ο εσωτερικός Κανονισμός που διέπει τις εργασίες της Επιτροπής καθορίζεται από την ίδια την Επιτροπή.»

Από έλεγχο του φακέλου και από τα επισυνημμένα στην ένσταση έγγραφα διαπιστώνεται ότι οι αιτητές έτυχαν μιας καθόλα δίκαιης δίκης, θέτοντας προς υπεράσπιση κάθε τι σχετικό σε κάθε στάδιο της διαδικασίας. Οι επιστολές των καθ' ων ημερ. 3.8.2012 και οι παρατηρήσεις που οι αιτητές υπέβαλαν στην Επιτροπή στις 21.9.2012, οι αναβολές που δόθηκαν κατά τις δικασίμους κατόπιν αιτήματος των ίδιων των αιτητών, η επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου και η

παράδοση σε αυτούς αντιγράφων όλων των σχετικών εγγράφων που ζήτησαν καταδεικνύει του λόγου το αληθές.

Επιπρόσθετα, οι αιτητές υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει διάκριση των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας και της Επιτροπής με αποτέλεσμα να παραβιάζεται η αρχή της αμεροληψίας. Οι αρμοδιότητες της ΕΠΑ καθορίζονται στο άρθρο 23 του Νόμου και εξειδικεύονται περαιτέρω σε άλλες διατάξεις του Νόμου. Αναφορικά με το ρόλο της Υπηρεσίας αυτός περιγράφεται στο Μέρος IV του Νόμου. Οι αρμοδιότητες της προβλέπονται στο άρθρο 20 του Νόμου:

«20.-(1) Η Υπηρεσία είναι αρμόδια για-

(α) την εκτέλεση έργων γραμματείας της Επιτροπής·

(β) την τήρηση των Μητρώων τα οποία αναφέρονται στο άρθρο 22·

(γ) τη συλλογή και τον έλεγχο πληροφοριών αναγκαίων για την άσκηση των κατά τον παρόντα Νόμο αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της Επιτροπής·

(δ) την εισαγωγή καταγγελιών και την υποβολή εισηγήσεων προς την Επιτροπή·

(ε) τη διενέργεια των κατά τον παρόντα Νόμο αναγκαίων κοινοποιήσεων και δημοσιεύσεων·

(στ) την παροχή προς την Επιτροπή κάθε δυνατής διευκόλυνσης προς εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της.»

Στην παρούσα υπόθεση η Επιτροπή κατά τη συνεδρία της ημερ. 26.1.2012 έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία για τη διεξαγωγή εξ υπαρχής έρευνας της υπό αναφορά καταγγελίας και την υποβολή προς αυτή σχετικής έκθεσης με τα αποτελέσματα της έρευνας.

Συνεπώς, οποιαδήποτε αλληλογραφία και επικοινωνία έλαβε χώρα με τα εμπλεκόμενα μέρη, γινόταν αφενός στο πλαίσιο των γενικών οδηγιών που έδωσε η Επιτροπή προς την Υπηρεσία για διερεύνηση της καταγγελίας και αφετέρου, εντάσσεται στην περίμετρο των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας όπως αυτές απορρέουν από το Μέρος IV του Νόμου και του ρόλου της να επικουρεί την Επιτροπή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Δεν προβλέπεται στο Νόμο, αλλά ούτε και ευλόγως θα αναμενόταν, πριν από την αποστολή μιας απλής επιστολής προς τα μέρη η Επιτροπή, να δίδει γραπτές οδηγίες στην Υπηρεσία όπως εισηγούνται οι αιτητές. Είναι σαφές τόσο από το Νόμο όσο και από το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης ότι η Υπηρεσία διενεργεί έρευνα της καταγγελίας μετά από οδηγίες της Επιτροπής και για λογαριασμό της τελευταίας. Ακολούθως η Υπηρεσία υποβάλλει σχετικό Σημείωμα στην Επιτροπή στο οποίο καταγράφει με λεπτομέρεια τα αποτελέσματα της έρευνας της. Η Επιτροπή ακολούθως στη βάση του Σημειώματος της Υπηρεσίας και του περιεχομένου του διοικητικού φακέλου αποφασίζει κατά πόσο θα προχωρήσει με την κατάρτιση Έκθεσης Αιτιάσεων. Μετά την κατάρτιση της Έκθεσης τα μέρη διατυπώνουν τις απόψεις τους επί του

περιεχομένου της. Κατ' αυτό το στάδιο έχουν ακόμα το δικαίωμα να προσκομίσουν νέα στοιχεία προς υποστήριξη των θέσεων τους, άρθρο 17(1)(2)(3)(4)(5)(6)(7)(8). Οποιοδήποτε κενό στο Νόμο συμπληρώνεται από τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο, Ν. 158(I)/99.

Από το σύνολο των πιο πάνω στοιχείων προκύπτει ξεκάθαρα ότι τόσο η Επιτροπή όσο και η Υπηρεσία ενήργησαν αδιαμφισβήτητα εντός του πλαισίου των αρμοδιοτήτων τους.

Με τη γραπτή τους αγόρευση οι αιτητές ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει καθότι η ΕΠΑ δεν έλαβε υπόψη κατά πόσο επηρεάζεται το διακοινοτικό εμπόριο και δεν έχει προβεί σε οποιαδήποτε έρευνα και/ή δεν έχει κάνει οποιαδήποτε αναφορά στην επίδικη απόφαση για το διακοινοτικό εμπόδιο και/ή η προσβαλλόμενη απόφαση είναι αντίθετη με την χρηστή διοίκηση και την καλή πίστη και/ή υπάρχει πλάνη. Τούτο όπως επεξηγείται για να εισηγηθούν ότι ήταν απαραίτητο να εξεταστεί το εν λόγω ζήτημα, στα πλαίσια καθορισμού της δικαιοδοσίας των Εθνικών Επιτροπών Ανταγωνισμού και που δεν εξετάστηκε, με αποτέλεσμα να τίθεται εν αμφιβόλω κατά πόσο αρμόδια αρχή είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού ή άλλη εθνική αρχή άλλης χώρας και συγκεκριμένα της Ελλάδας εφόσον

εμπλέκεται εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα. Με αναδρομή στους λόγους ακυρώσεως ο εν λόγω ισχυρισμός μορφοποιείται άλλως πως: προβάλλεται αναρμοδιότητα των καθ' ων για το λόγο ότι η παράβαση αφορούσε και το διακοινοτικό εμπόδιο για τους ίδιους λόγους που προβάλλονται ανωτέρω.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 7, Διαδικαστικός Κανονισμός του 1962:

«7. Έκαστος διάδικος δέον δια των εγγράφων προτάσεων αυτού να εκθέτη τα νομικά σημεία επί των οποίων στηρίζεται, αιτιολογών συγχρόνως ταύτα πλήρως. Διάδικος εμφανιζόμενος άνευ συνηγόρου δεν υποχρεούται εις συμμόρφωσιν προς τον κανονισμόν τούτον.»

Σαφέστατα προκύπτει από τον ανωτέρω Κανονισμό ότι ο αιτητής οφείλει να εκθέτει τα νομικά σημεία επί των οποίων στηρίζεται στις έγγραφες προτάσεις, συμπεριλαμβανομένης και της αίτησης, Καν. 2.

Η δικογραφία συνιστά το μέσο προσδιορισμού των επίδικων θεμάτων. Οι τελικές αγορεύσεις που υποβάλλονται μετά την επιθεώρηση των φακέλων εξειδικεύουν και συγκεκριμενοποιούν τα επίδικα θέματα (που προσδιορίζονται στην αίτηση) που καλείται το Δικαστήριο να επιλύσει, όπως αναλύεται διεξοδικά στην **Δημοκρατία v. Ευγενίου κ.α. (2005) 3 A.A.Δ. 257, 263.**

Διαχρονικά η νομολογία επαναλαμβάνει ότι δεν εξετάζονται ζητήματα τα οποία δεν τέθηκαν επακριβώς στην προσφυγή (***Republic v. Mozoras (1970) 3 C.L.R. 210, Enotiadou v. The Republic (1971) 3 C.L.R. 409, Republic v. L. Georghiades (1972) 3 C.L.R. 594, Solomou v. Republic (1984) 3 (A) C.L.R. 533, Παπαφώτης v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1989) 3 A.A.Δ. 1302, Θεοδωρίδης v. Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (1989) 3 A.A.Δ. 1457, Ανδρέας Αζίνας v. Κυπριακής Δημοκρατίας (1999) 3 A.A.Δ. 508, Κρητιώτη v. Δημοκρατίας (1999) 3 A.A.Δ. 778***).

Στο πλήρες κείμενο της απόφασης της Επιτροπής, σελίδες 6-9, αναλύεται και αιτιολογείται με σαφήνεια η κατάληξη της για τον καθορισμό της σχετικής αγοράς για τους σκοπούς της εν λόγω έρευνας. Η αγορά παροχής υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων για το δρομολόγιο (α) Λεμεσός-Χάιφα-Λεμεσός και (β) Λεμεσός-Πειραιάς-Λεμεσός, με πλοία τύπου «ro-ro» στην Κυπριακή Δημοκρατία, με αποτέλεσμα να ορίσει την Κυπριακή Δημοκρατία ως γεωγραφική αγορά των εν λόγω υπηρεσιών.

Προϋπόθεση για την εξέταση της απαγορευτικής διάταξης του άρθρου 6(1) του Νόμου, είναι να προσδιοριστεί η αγορά ή η εγχώρια αγορά (ή

ανάλογα οι αγορές) εντός της οποίας κατέχει η καταγγελλόμενη επιχείρηση δεσπόζουσα θέση και εντός της οποίας λαμβάνει χώρα η κατ' ισχυρισμόν καταχρηστική συμπεριφορά:

«6(1) Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων, που κατέχει ή κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της εγχώριας αγοράς ενός προϊόντος, ιδιαίτερα εάν η πράξη αυτή έχει ως αποτέλεσμα ή ενδεχόμενο αποτέλεσμα - ...»

Όπως επισημάνθηκε στην **Ιωάννου ν. ΕΠΑ, Υποθ. Αρ. 612/09,**

23.9.2010:

«...Επισημαίνω ότι η ανάλυση της αγοράς είναι και θέμα τεχνικής φύσης και η εξουσία του δικαστηρίου τούτου για αναθεώρηση της απόφασης είναι περιορισμένη. Προκύπτει από τα έγγραφα που συνοδεύουν την ένσταση και το σχετικό διοικητικό φάκελο ότι η προσβαλλόμενη απόφαση λήφθηκε μετά από ενδελεχή έρευνα και είναι επαρκώς αιτιολογημένη. ...»

Δεν αμφισβητείται ουσιαστικά από τους αιτητές η αρμοδιότητα της Επιτροπής αλλά ουσιαστικά το ενδεχόμενο η υπό εξέταση υπόθεση να έχει και κοινοτική διάσταση στο μέτρο κατά το οποίο οι κατ' ισχυρισμό πρακτικές περιορίζουν τον ανταγωνισμό. Παραπέμπουν οι αιτητές στο εύρημα της Υπηρεσίας στο ενημερωτικό Σημείωμα ημερ. 30.7.2010, προς την ΕΠΑ, όπου καταγράφεται η ανωτέρω παρατήρηση, για να υποστηρίξουν ότι η Επιτροπή όφειλε και αν ακόμη δεν ετίθετο θέμα ενδεχόμενης αναρμοδιότητας και/ή έλλειψης δικαιοδοσίας της Επιτροπής, να το εξετάσει αυτεπαγγέλτως. Παραβλέπουν όμως οι αιτητές

ότι στο ενημερωτικό σημείωμα καταγράφεται με σαφήνεια ότι η καταγγέλλουσα δραστηριοποιείται στην Κύπρο και ότι ο επηρεασμός εμπορίου μεταξύ κρατών-μελών είναι ενδεχόμενος.

Με δεδομένο ότι δεν αμφισβητείται με το συναφή λόγο ακυρότητας η δικαιοδοσία και/ή αρμοδιότητα των καθ' ων, παράλειψη εξέτασης παράλληλης αρμοδιότητας εν τη εννοία του ενδεχόμενου επηρεασμού του διακοινοτικού εμπορίου, άρθρα 101 και 102 της Συνθήκης, αντιστοίχως των άρθρων 3 και 6(1) του Νόμου, δεν νοηματοδοτείται να εξεταστούν περαιτέρω.

Απορριπτέος επίσης είναι και ο ισχυρισμός πλάνης περί τα πράγματα και ειδικότερα επί της ίδιας παραμέτρου ως ανωτέρω, ότι η Επιτροπή εντελώς αυθαίρετα και αβάσιμα υιοθέτησε τα ανωτέρω δρομολόγια διευρύνοντας έτσι αυθαίρετα τον κύκλο εργασιών των αιτητών. Με το ίδιο σκεπτικό υποβάλλουν ότι δεν είναι υπεύθυνοι για τις παρεχόμενες υπηρεσίες ειδικά στο λιμάνι του Πειραιά και αναφέρουν ότι λανθασμένα η καταγγελία στρέφεται εναντίον τους. Σημειώνουν μάλιστα ότι η Επιτροπή βρίσκεται σε πλάνη ως προς το πρόσωπο στο οποίο αφορά η καταγγελία, παραπέμποντας σε άλλο από την καταγγέλλουσα, δηλαδή την εταιρεία P&M INTERNATIONAL ROAD TRANSPORT LTD και όχι της P&M Air-Sea-Land Services Ltd που φέρονται ως οι παραπονούμενοι. Κατά

ανάλογο τρόπο ισχυρίζονται, η Επιτροπή πλανήθηκε και ως προς το ποια είναι η καταγγελλόμενη εταιρεία, εφόσον συντομογραφεί ως τέτοια την εταιρεία SALAMIS, με αποτέλεσμα να εμπλέκεται σ' αυτή την επωνυμία και η ΣΑΛΑΜΙΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε., που καμιά σχέση δεν είχε.

Ο συναφής λόγος ακυρότητας απορρίπτεται. Από την ενώπιον της Επιτροπής διαδικασία και όλα τα στοιχεία τα οποία τέθηκαν ενώπιον της, τόσο από την καταγγέλλουσα εταιρεία όσο και από την ίδια την αιτήτρια, αλλά και από όλα τα δεδομένα και τα στοιχεία που βρίσκονται εντός του φακέλου της υπόθεσης, όσο και στο Σημείωμα της Υπηρεσίας, προκύπτει ότι ο συναφής λόγος ακυρότητας δεν ευσταθεί. Στο καταληκτικό μέρος της προσβαλλόμενης απόφασης γίνεται ειδική αναφορά από την Επιτροπή στο κάθε ένα από τα εν λόγω στοιχεία τα οποία καταρρίπτουν το παράπονο της αιτήτριας (περιεχόμενο της καταγγελίας, όροι συνεργασίας των δύο εταιρειών, τιμολόγια των αιτητών προς την καταγγέλλουσα και άλλα συναφή).

Όπως καταγράφεται στη σελίδα .6 της επίδικης απόφασης:

«...Η SALAMIS πρακτορεύει, ως η ίδια αναφέρεται, την αδελφή εταιρεία Salamis Lines Ltd, η οποία διαχειρίζεται τα πλοία που ανήκουν σε άλλες αδελφές εταιρείες. Είναι επίσης κάτοχος σχετικής άδειας για μεταφορά εμπορευμάτων διεθνώς, δηλαδή μεταφέρει εμπορεύματα από και προς την Κύπρο.»

Το αυτό έχω να παρατηρήσω και όσον αφορά τις λεπτομέρειες της αποδιδόμενης καταχρηστικής συμπεριφοράς όπως αναλύεται επίσης στο κείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεν διαπιστώνεται οποιαδήποτε πλάνη όπως εισηγούνται οι αιτητές.

Ίδια η κατάληξη και όσον αφορά το αβάσιμο του υπολογισμού του επιβληθέντος διοικητικού προστίμου: βασίστηκε σε στοιχεία που οι ίδιοι οι αιτητές προσκόμισαν στην Επιτροπή και όφειλαν να ελέγξουν ότι αυτά ήταν ορθά και αληθή, βλ. σχετικά επιστολή ημερ. 19.3.2009 με την οποία ζητήθηκε από τους αιτητές 1 και 2 να καθορίσουν τον κύκλο εργασιών τους για το 2007, στην οποία απάντησαν με σχετική επιστολή ημερ. 27.7.2009, καθορίζοντας τον κύκλο εργασιών τους για το 2007 στα €14.514.750, χωρίς να είναι σε θέση να ορίσουν το συνολικό κύκλο εργασιών όλων των εμπλεκόμενων εταιρειών, διότι δεν είχαν οποιαδήποτε πρόσβαση στα στοιχεία τους. Αργότερα, στις 11.10.2012 οι αιτητές πραγματοποίησαν πρόσβαση στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης χωρίς και τότε να υπάρξει οποιαδήποτε αμφισβήτηση εκ μέρους τους ως προς τον κύκλο των εργασιών τους. Παρέμεινε η θέση τους ως διαμορφώθηκε με την απαντητική επιστολή τους ημερ. 27.4.2009.

Ως προς το ύψος του διοικητικού προστίμου που επιβλήθηκε, θεωρώ ότι η Επιτροπή σεβάστηκε την αρχή της αναλογικότητας και ανέλυσε

εκτενώς στην απόφαση της τις διάφορες παραμέτρους που λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό του: τη φύση και τη σοβαρότητα της παράβασης και τη διάρκεια της, παραπέμπω ειδικά όπως με λεπτομέρεια αιτιολογείται στις σελίδες 28-30 της προσβαλλόμενης απόφασης. Δεν έχει τεθεί οτιδήποτε που να θεμελιώνει ή έστω να είναι δυνατόν να ανιχνευθεί ότι οι καθ' ων η αίτηση κατά την επιβολή ποινής/του ύψους του προστίμου υπερέβησαν τα ακραία όρια της διακριτικής τους εξουσίας και του ενδεδειγμένου μέτρου. Τούτου δοθέντος η εκτίμηση του μέτρου της ποινής δεν εμπίπτει στις εξουσίες του παρόντος Δικαστηρίου (**Κρητιώτη** (ανωτέρω)). Συνεπώς καμιά παράβαση της ως άνω αρχής δεν στοιχειοθετείται.

Τέλος, ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η επίδικη απόφαση λήφθηκε από όργανο, το οποίο λόγω της σύνθεσης του και/ή της λειτουργίας του δεν διασφαλίζει το αμερόληπτο των αποφάσεων του και/ή είναι αντίθετο (sic) προς τον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμου του 2008, Ν. 13(Ι)/08. Υποβάλλουν οι αιτητές, κατά γενικό και αόριστο τρόπο, ότι η σύνθεση της ΕΠΑ κατά τον ουσιώδη χρόνο που εξετάστηκε και εκδόθηκε η απόφαση αυτή ήταν αποτέλεσμα κομματικών και πολιτικών σκοπιμοτήτων: η ΕΠΑ «διαμοιράστηκε» σε εκπροσώπους ή «επίλεκτους των πολιτικών κομμάτων», με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η ανεξαρτησία της και η αντικειμενική παρέμβαση της σε θέματα ρύθμισης

του ανταγωνισμού και κατά παράβαση του Νόμου 158(I)/99 και/ή των αρχών της χρηστής διοίκησης και της αξιοκρατίας. Η αοριστία του ισχυρισμού δεν επιδέχεται άλλης εξέτασης. Οι αιτητές απέτυχαν να αποδείξουν τους ισχυρισμούς τους. Νόμιμη κρίνεται η σύνθεση της Επιτροπής η οποία συγκροτήθηκε στη βάση των διατάξεων του Νόμου 13(I)/08 και άρθρο 9, απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου όπως δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, Μέρος I, Αρ. 4304, ημερ. 27.1.2012.

Καταλήγω ότι η παρούσα προσφυγή για τους λόγους που έχω διατυπώσει πιο πάνω αποτυγχάνει.

Η προσφυγή απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη απόφαση επικυρώνεται.

Οι αιτητές θα καταβάλουν €1.500 έξοδα προς τους καθ' ων η αίτηση, πλέον ΦΠΑ αν επιβάλλεται.

Δ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, Δ.

/ΦΚ